

Zamanın Sessiz Tanıkları **Anıt Ağaçlar**

Bazı ağaçlar var ki zamana direnmiş, yüzlerce yıl ayakta kalmıştır. Bunlara anıt ağaçlar diyoruz. Bu ağaçların gelecek nesillere bırakılması için son yıllarda önemli çalışmalar yürütülüyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülen çalışmalar sonucunda 9117 adet ağaç “Anıt Ağaç” olarak tescil edildi.

Hepimizin yaşam öyküsünde doğanın ve ağaçların bir yeri vardır. Büyük küçük herkesin ağaçlarla ilgili bir anısı bulunur. Resimlerde, fotoğraflarda, edebiyatta, sinemada kısaca tüm sanat dallarında ağaç temasını sıkça görürüz.

Mitolojilerde, efsanelerde, destanlarda ağaç önemli yer tutar. Türklerin ilk destanlarından olan Türeyiş Destanı bir ağacın etrafında şekillenir. Osmanlı Devleti'nin kuruluşu Osman Gazi'nin rüyasında gördüğü çınar ağacıyla efsaneleştirilir.

Ağaç yaşam kaynağımızdır.
Bizim nefes almamızı sağlar.
Havamızı temizler. Meyve ve
yemişleriyle beslenme ihtiyacımızı
karşılar. Okuduğumuz kitabın da
hammaddesidir.

Bir de ağaçlar çocukların doğal oyun alanlarıdır. Çocuk ile ağaç arasında sevgiye dayalı gönülden bir iletişim vardır. Bayrak şairimiz Arif Nihat Asya, bu sevgiyi "Çocuk ve Ağaç" adlı şiirinde çok güzel işlemiştir.

Çocuk ve Ağaç

Çocuk, çok sevdi ağacı...
Verirdi ona, her kış
Çiçekleri olaydı!

Ağaç, çok sevdi çocuğu...
Öperdi altın saçlarından
Dudakları olaydı!

Ve ona öptürmek için,
Eğilirdi yerlere kadar;
Yanakları olaydı!

Dökerdi önüne hepsini
Gümüşten, altından, sedeften
Oyuncakları olaydı!

Ve çocuk gittikten sonra,
Böyle kalır mıydı ağaç?
Ne olurdu onun da
Bacakları olaydı,
Ayakları olaydı!

Arif Nihat Asya

Ağaçların anıt ağaç olarak belirlenmesinde bazı özellikler aranır.

Boyutsal Anıt Ağaçlar

Bu ağaçlarda, yaş, boy, gövde çapı gibi boyutsal özellikler dikkate alınır. Boyutsal anıt ağaçların, geçmişle günümüz, günümüzle gelecek arasında köprü kurabilmesi için en az 100 yaşında olması gerekir.

Folklorik Anıt Ağaçlar

Halkın binlerce yılı bulan gelenek ve göreneklerinin dönemsel olarak da olsa civarında yaşatıldığı ağaçlardır. Bu ağaçların yörede yaşanan çok üzücü ya da sevindirici bir olaya tanıklık ettiği için halk arasında özel bir yeri vardır.

Mistik Anıt Ağaçlar

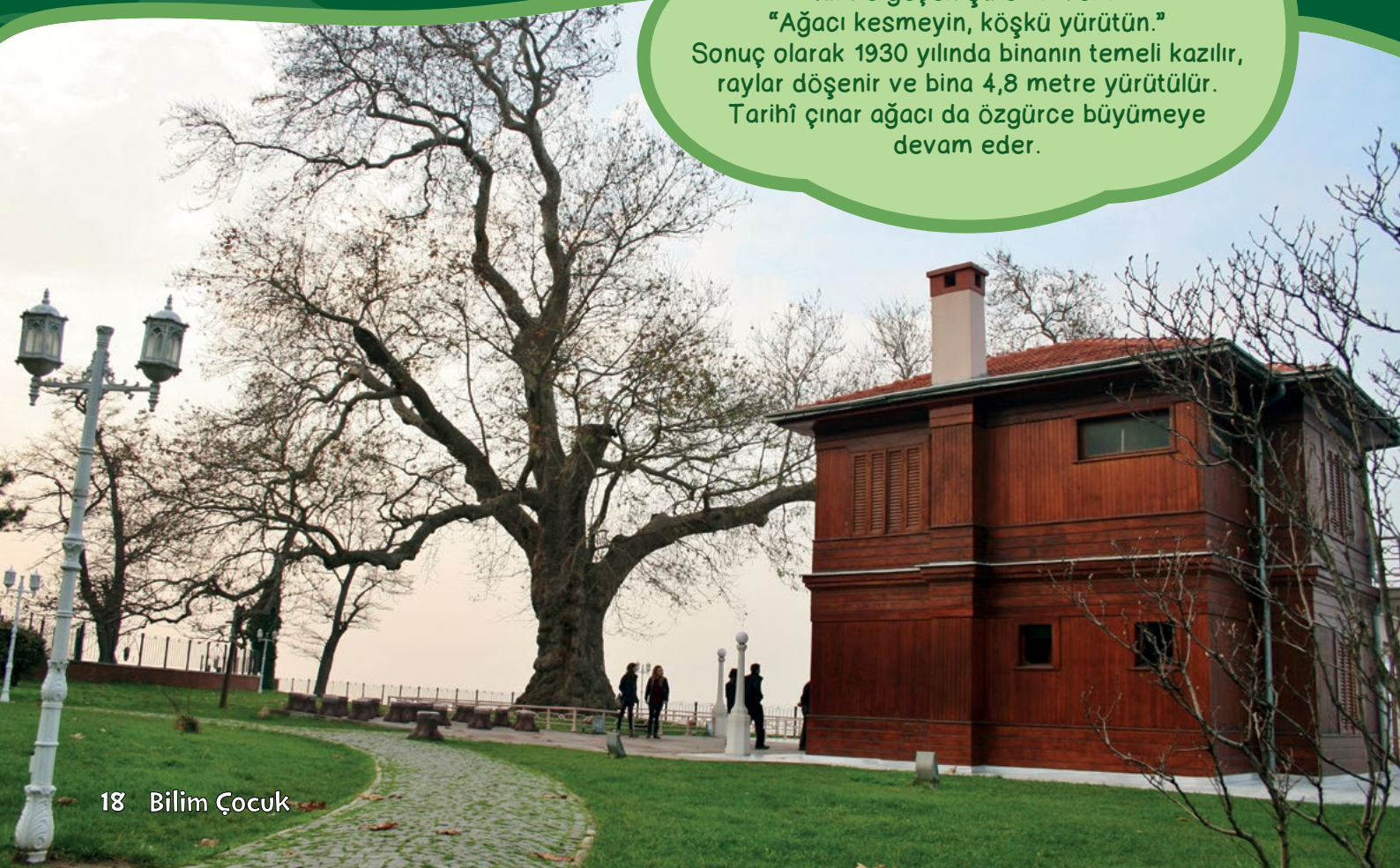
Dinî bir inanışla yöre halkı tarafından yüceltilmiş olan ağaçlardır.

Tarihî Anıt Ağaçlar

Tarihî bir olaya tanıklık etmiş olan ağaçlardır. Yalova'daki Yürüyen Köşk'ün yanındaki çınar ağacı bunlardan biridir.

Yürüyen Köşk'ün ilginç bir öyküsü var. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Yalova'da kaldığı köşkün yanındaki çınar ağacı çok büyümüştür. Dalları binaya zarar vermeye başlar. Ağacın budanması gerektiği düşünülür. Atatürk o zaman tarihe geçen şu emri verir: "Ağacı kesmeyin, köşkü yürütün." Sonuç olarak 1930 yılında binanın temeli kazılır, raylar döşenir ve bina 4,8 metre yürütülür. Tarihî çınar ağacı da özgürce büyümeye devam eder.

Anıt ağaçlar
belge niteliği taşır ve
bilimsel bir öneme sahiptir.
Her ağacı korumamız önemlidir.
Anıt ağaçların korunması ise
doğal miras olarak gelecek
nesillere bırakılması
açısından daha da
 nemlidir.

Samsun'un  ar amba ilçesi Kızilot köyündeki yaklaşık 650 yaşındaki  ınar, görenleri kendisine hayran bırakıyor.

 stanbul'da, Sultan Ahmet Camii'nin bahçesindeki yaklaşık 300 yaşındaki doğu  ınarı, yüzyıllara meydan okuyarak çevresine serinlik veriyor.

Muđla'nın Marmaris ilçesi Bayır köyündeki, 1880 ya ında olduğu düşünülen doğu çınarının gölgesinde bir bardak çay içerek hem dinlenebilir, hem geçmişe yolculuk yapabilirsiniz.

Sivas'ın  mranlı ilçesi Karacaören köyündeki ardı  ağacı yaklaşık 900 yıldır olaylara tanıklık ediyor.

